

SPIS TREŚCI

Wprowadzenie	5
I. ZAŁOŻENIA TEORETYCZNE	9
ks. Andrzej Kielian	
Wychowanie w szkole w dokumentach Unii Europejskiej	11
School education according to the official documents of European Union	22
Edward Szkoda	
Wychowanie w szkole w polskich dokumentach oświatowych	23
Education at school as reflected by the Polish education law	34
Stanisława Włoch	
Wychowanie – od przedszkola do dorosłości	35
Education from the preschool to adulthood	44
ks. Marian Nowak	
Współczesne koncepcje wychowania w szkole	45
Contemporary conceptions of education at school	66
Mirosława Nowak-Dziemianowicz	
Możliwości wychowania. Narracje nauki, praktyki i ideologii	67
Chances of education. Narrations of science, praxis, and ideology	80
Andrzej Kącki	
Niemoc wychowania w szkole jako następstwo braku koncepcji wychowania, czyli o autarkii i acedii postmodernistycznej pedagogiki	81
Helplessness of school education as the consequence of the lack of an education concept, autarky, and acedia of the post-modern pedagogy	86
Zofia Remiszewska	
Wychowanie bezstresowe: drogi iluzji	87
Stress-free education: roads of illusion	96
ks. Jan Kochel	
Wychowanie w szkole jako działania diagnostyczne, profilaktyczne i terapeutyczne	97
Upbringing in school as a diagnostic, preventive, and therapeutic action	108

Katarzyna Wereszczyńska

Wychowanie w szkole – między socjalizacją i indywidualizacją 109

School education – between socialisation and individualization 118

Iwona Konopnicka

Kilka refleksji na temat przestrzeni wychowawczej współczesnej szkoły 119

A few reflections on the educational space in the contemporary school 128

Tatiana Kłosińska

Cienie i blaski współczesnej szkoły polskiej 129

Bright and dark sides of the modern Polish school 139

ks. bp Marek Mendyk

Edukacja religijna integralną częścią wychowania 141

Religious education as an integral part of education 146

Ewa Smak

Podmiotowość w procesie wychowania młodego pokolenia 147

Subjectivity in the process of education of the young generation 160

II. WYCHOWAWCY 161

Grzegorz Grochowski

Rodzice a wychowanie w szkole 163

Parents and education at school 170

Aleksander Iszczuk

Dyrektor szkoły – pierwszy odpowiedzialny za wychowanie w szkole 171

The Principal – the first responsible for education at school 176

Anna Malec

Wychowawca klasy i jego przygotowanie do prowadzenia lekcji

wychowawczych w opinii badanych uczniów szkoły podstawowej 177

Class teacher and his/her preparation to conduct general education classes

in the surveyed elementary school learners' opinion 186

Małgorzata Ganczarska

Nauczyciel edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej jako facylitator 187

Infant school teacher and primary education teacher as a teacher-facilitator 196

ks. Krzysztof Sosna

Współpraca dyrekcji i nauczycieli

jako gwarant skutecznego wychowania w szkole 197

Cooperation of head teachers and teachers

as guarantor of successful education in school 205

Małgorzata Szelaż

Wychowanie a doskonalenie nauczycieli z perspektywy Miejskiego Ośrodka

Doskonalenia Nauczycieli w Opolu 207

Education vs advancement of teachers

from the perspective of the Municipal Centre of Teachers's Advancement in Opole 215

Adam Konopnicki

Rola szkolnego pedagoga w rzeczywistości edukacyjnej 217

The role of a school counsellor in the educational reality 224

Anna Zellma

Nauczyciel religii jako wychowawca 225

Religious teacher as educator 232

III. WOKÓŁ PROGRAMU 233

Eugenia Karcz-Taranowicz

Zmienność ideałów i celów wychowania w polskiej myśli pedagogicznej

– implikacje historyczne 235

Variability of educational ideals and targets in the Polish pedagogical thought 242

Irena Koszyk

Program wychowawczy szkoły – założenia dawniej i dziś 243

Educational syllabus – principles of the past and the present 250

Agnieszka Włoch

Cele edukacji a rzeczywistość szkolna.

Między formowaniem a deformacją jednostki 251

The objectives of education and the reality of school.

Between formation and deformation of man 263

Małgorzata Drost-Rudnicka

Treści wychowawcze w podręcznikach edukacji wczesnoszkolnej 265

Contents of rearing character in course-books designed for early-school education 274

Maria Ludwig

Specyfika wychowania w szkole podstawowej 275

Specific conditions of primary school education 283

Małgorzata Szafors

Specyfika wychowania w gimnazjum – sukcesy i porażki 285

Specific conditions of lower middle school education – success and defeat 299

Joanna Raźniewska

Specyfika wychowania w szkołach ponadgimnazjalnych – sukcesy i porażki 301

Specific conditions of high school education – success and defeat 312

IV. CZAS I MIEJSCE, METODY I POMYSŁY	313
Tomasz Michalewski	
<i>Metody i środki wychowania w teorii i praktyce szkolnej</i>	<i>315</i>
<i>Methods and means of education in school theory and practice</i>	<i>323</i>
Małgorzata Górka	
<i>Wychowanie realizowane na lekcjach języka polskiego</i>	<i>325</i>
<i>Education implemented on Polish lessons</i>	<i>335</i>
Marek Białokur	
<i>Wartości wychowawcze w edukacji historycznej.....</i>	<i>337</i>
<i>The education values in historical education</i>	<i>349</i>
ks. Paweł Mąkosa	
<i>Szkolna lekcja religii istotnym elementem wychowania w szkole</i>	<i>351</i>
<i>Religious Education as an essential part of the upbringing system in Polish schools</i>	<i>361</i>
ks. Janusz Podzielny	
<i>Szkolne nauczanie etyki i wychowanie</i>	<i>363</i>
<i>School's teaching on ethics and education</i>	<i>370</i>
ks. Radosław Chałupniak	
<i>Wychowanie estetyczne w polskiej szkole</i>	<i>371</i>
<i>The aesthetic education at Polish school</i>	<i>381</i>
Marek Biliński	
<i>Aksjologiczny wymiar wychowania muzycznego</i>	<i>383</i>
<i>Der axiologische Rahmen der musikalischen Ausbildung</i>	<i>390</i>
Aneta Rayzacher-Majewska	
<i>Możliwości wychowawcze tzw. „godzin karcianych”</i>	<i>391</i>
<i>Education possibilities so-called of "card hours"</i>	<i>399</i>
Magdalena Stach-Hejz	
<i>Współczesna edukacja seksualna – między prawdą a manipulacją</i>	<i>401</i>
<i>Contemporary Sex Education. Between the Truth and Manipulation</i>	<i>411</i>
Magdalena Boniecka	
<i>Samorząd szkolny jako pomysł na szkolne wychowanie</i>	<i>413</i>
<i>A student council as an idea for school education</i>	<i>420</i>
Izabela Matuszewska	
<i>Szkolne Koło Caritas – możliwości wychowawcze</i>	<i>421</i>
<i>School Circle Caritas – educational opportunities</i>	<i>429</i>
Grzegorz Ptak	
<i>Harcerstwo jako aktualna propozycja wychowania</i>	<i>431</i>
<i>Scouting as an up-to-date proposal of education</i>	<i>437</i>

V. DOŚWIADCZENIA EUROPEJSKIE 439

Magdalena Rynkal

*Wychowanie w szkołach austriackich 441**Erziehung in der österreichischen Schule 449*

Elżbieta Osewska

*Wychowanie w szkołach brytyjskich 451**Education in the British schools 462*

ks. Bogdan Skłodowski

*Wychowanie w szkołach francuskich 463**L'éducation à l'école française 472*

Izabela Matuszewska

*Wychowanie w szkołach słowackich 475**Education in the Slovak schools 482*

ks. Janez Vodičar

*Wychowanie w szkołach słoweńskich 483**Erziehungsdimension des slowenischen Schulwesens 490*